

Hvad er en standard?

Selvom der findes over 27.000 forskellige standarder, er det ikke alle, som er klar over, hvad en standard er, og hvor store fordele der kan være ved at bruge standarder. Det kan du blive klogere på i denne artikel.

Standarder er fælles retningslinjer for alt fra kvalitet og sikkerhed til produktspecifikationer og gode arbejdsgange.

- Man kan sige, at standarder er et fælles sprog, der gør, at vi kan forstå tingene ens. Det betyder, at vi kan være sikre på, at det vi samarbejder om eller køber af hinanden svarer til forventningerne – uanset om det foregår mellem virksomheder, myndigheder eller forbrugere, forklarer Gert Rønno, teamleder i Dansk Standard.

Standarder kan fx sætte krav til et produkts ydeevne, eller beskrive fagudtryk på et givent område. Standarder kan også anviser metoder til fx prøvning af et produkts holdbarhed.

Et konkret eksempel inden for byggeområdet kunne være murværk. Her findes den europæiske standard, *DS/EN 711-1, Forskrifter for byggesten til murværk*, der sætter rammerne for produktion af mursten. Standarden sikrer bl.a., at der sker en ensartet og veldefineret kontrol af produktionen og fortæller, hvilke egenskaber producenterne skal oplyse for murstenene. Standarder er således et godt redskab både for producenter og for virksomheder, der skal købe og bruge produkterne:

- En europæisk standard har den store fordel, at med den i hånden er der meget kortere vej til de europæiske eksportmarkeder. De tidligere velkendte tekniske handelshindringer ryddes effektivt af vejen, når de pågældende lande har implementeret standarderne. Ligeledes er det lettere at dokumentere kvaliteten, når vi kan henvise til standarderne for vores produkter. På helt samme måde forholder det sig, når vi køber ind hos vores underleverandører, hvor det med standarderne er langt mere overskueligt at sikre sig, at produkterne overholder gældende krav, siger Jens Peter Madsen, Tekn. Direktør i Carlsberg Bjælker.

Hvad kan standarder gøre for din virksomhed?

Markedet har således i standarder opstillet nogle krav til fx et produkts funktion, sikkerhed og kvalitet. For en virksomhed, betyder det, at det er nemmere at indkøbe et produkt, fordi man dermed nemt kan få overblik over produktets kvalitet og egenskaber uanset, hvor i verden det er produceret. For at overholde europæisk lovgivning, skal mange produkter desuden CE-mærkes, og her bruges standarder som grundlag til at sætte kravene til den aktuelle CE-mærkning.

Også for bygherre og udførende i et byggeprojekt spiller standarder en væsentlig rolle - både når de rette produkter skal indkøbes, og når det skal sikres, at de anvendes rigtigt i byggeriet.

En bygning består af mange forskellige bygningsdele, som samlet skal få bygningen til at fungere. Og der er mange forskellige aktører involveret i et byggeri med hver deres arbejdsområde og rolle. Standarderne hjælper bygherren til at formulere overordnede krav til de forskellige dele af bygningen på en entydig måde. Det betyder, at den udførende ikke er i tvivl om, hvilke produkter han skal anvende. Og da producenterne bruger standarder til at beskrive deres produkter, kan den udførende let sikre sig, at han køber de rigtige produkter.

Standarder anvendes sjældent direkte på byggepladsen. Ofte benyttes i stedet vejledninger og anvisninger, som brancheforeninger har udarbejdet på baggrund af standarderne. Disse vejledninger skaber den direkte relation fra standarderne til de praktiske udfordringer, håndværkeren står overfor på byggepladsen. For at sikre bæreevnen af murværket indeholder vejledningerne fx regler for kontrol på byggepladsen, brug af mørtler eller udførelse af fuger, udsparinger og riller. Eksempler på disse forhold kan fx findes i *DS/INF 167, Supplerende vejledning for murværk i forbindelse med brug af Eurocode 6*.

Faktaboks: Denne artikel er en del af en artikelserie om standarder, hvordan de bruges og de fordele standarder giver danske virksomheder. **Vil du vide mere?** På ds.dk/hvad-er-en-standard kan du læse mere om standarder, og hvordan du kan drage nytte af dem.